

som muligt, men det er indlysende, at sager af denne karakter uanset fremgangsmåde altid vil være meget ubehagelige for både barnet og dets pårørende.

Afhøringslokaler

Helt åbenlyst er det, at børn skal afhøres i lokaliteter, som ikke er sterile og kolde. Lokalerne skal være indrettet på børnenes præmisser. Børnevenlige afhøringslokaler findes nogle steder, men bør være en realitet mindst på regionalt plan. Regeringen bør i denne forbindelse lade sig inspirere af lande som England, Norge, Island og USA, hvor afhøringen foregår i helt andre lokaliteter end politistationen, fordi disse børn ofte er truet til tavshed med netop henvisning til politiet.

Interviewteknik

Børns troværdighed har været diskuteret og oftest sat på dagsordenen af forsvarsadvokater. Udgangspunktet må være, at børn er lige så troværdige som voksne. Det afgørende er, hvordan de bliver udspurgt, og dermed hvilken påvirkning interviewsituationen har. I den erkendelse bør fokus rettes mod, at der skabes troværdige forhørsituationer.

Barneuniverstet forstår slet ikke den voksne seksualitet – barnet har intet begreb om, hvad det drejer sig om. Det er svært at se, hvorfor et barn skulle få ideen om seksuelt misbrug, medmindre der er noget om snakken. Jo, børn kan manipuleres med som del af en voksenkonflikt, f.eks. i forbindelse med skilsmisser, hvor chikane mod modparten desværre er et velkendt led. Dette skal der naturligvis tages højde for i vurderingen af vidneudsagnets troværdighed, men det er et forbehold fra det udgangspunkt, at barnet er troværdigt. Samtidig må det også erkendes, at ganske mange krænkere benægter deres misbrug og er dybt manipulerende. Manipulation er ofte krænkernes metode over for børnene, deres forældre og nærmiljøet i det hele taget. Børnene er således ikke på nogen måde mindre troværdige end deres modpart og skal derfor heller ikke behandles som sådan.

Selv når barnets udsagn lyder som ren tegnefilmsfantasi i voksne øren, kan det være barnets forsøg på at beskrive noget, som det dels prøver at distancere sig fra (ren overlevelsestaktik), dels ikke fatter. På en international conference om seksuelt misbrug af børn i november 2000, arrangeret af Dansk selskab til forebyggelse af børnemishandling og omsorgssvigt, blev der vist en videoafhøring af en amerikansk dreng på ca. 3 år. Drengen beskrev, at han var blevet stukket i numsen af Spiderman. På et uddybende spørgsmål fra interviewereren om, hvad han var blevet stukket med, svarede drengen helt logisk, når man er blevet stukket:

»En nål«. Da interviewereren spurgte, hvor Spiderman havde nålen fra, havde drengen igen et logisk svar: »Fra mors symaskine«. Overgrebet skete bag barnets ryg. Han kunne ikke se, hvad der foregik, og han havde ingen erfaring eller begrebsverden, som kunne forklare smerten på anden måde end den egentlig logiske i hans univers: stik, nål, symaskine. Barnet var så heldigt, at der både var fysiske beviser og en tilståelse, for hvem ville ellers have troet på det nonsens, han kom med?

Det kan selvfølgelig være problematisk, at et barns udsagn ikke altid kan »oversættes« direkte, men ofte skal fortolkes, hvis det skal give mening og beskrive virkeligheden. Det kan dog næppe være et uløseligt problem og under ingen omstændigheder barnets. Systemet må indrette sig på barnets kompetencer frem for at stille krav om, at et barn skal kunne forklare sig voksent om voksnes verden, som barnet er blevet tvunget ind i. Med inddragelse af børnepsykologer i forhørssituationen samt ved at anvende den viden, der er på fagområdet nationalt og internationalt, bør det være muligt at tilrettelægge en særlig interviewteknik på barnets præmisser.

Ad 3. Retsmedicinsk undersøgelse foretaget af en pædiater

Det burde være en selvfølge, at den retsmedicinske undersøgelse, som børn skal igennem, foretages af en pædiater. Vi ser imidlertid desværre, at dette ikke altid er tilfældet. Helt praktisk betyder dette, at børnene risikerer at skulle undersøges med instrumenter beregnet til voksne, hvilket selvsagt forøger risikoen for (re)traumatisering af børnene. Det er et centralt ansvar at sikre dette basale krav for børn.

Ad 4. Information under retssagen til barnet eller dets forældre

Barnet indgår i retssagen som vidne i en sag rejst af anklagemyndigheden. Barnet og dets forældre har derfor ikke krav på at blive orienteret under retssagen, hvis døre oftest er lukkede på grund af disse sagers følsomme karakter. Efter afhøring og vidneudsagn bliver offeret og dets nærmeste så at sige hængt af det videre forløb. Det er ikke rimeligt, at barnet her behandles som et hvilken som helst andet vidne i en hvilken som helst anden sagstype.

Barnet som vidne i en sædelighedssag er ikke at sidestille med et vidne, som blot har set en bil eller en person på et givet sted som bidrag til at fastlægge tiltaltes færden. Det må være muligt at ændre retsplejelovent således, at man i disse særlige sager indarbejder en procedure, som tager hensyn til både tiltaltes rets-